

Forhandlinger om det midlertidige løntillæg.

Efter forudgaaende forhandling med tjenestemandorganisationernes repræsentanter forelagde finansminister Torkil Kristensen fredag den 16. marts d. aa. lovforslag til midlertidigt løntillæg til statens tjenestemænd m. fl.

Til det midlertidige løntillægs forlængelse til 31. marts 1952 var knyttet følgende ændringer:

„For gifte mænd m. fl. jfr. tjenestemandsløvens § 92, stk. 1, samt andre tjenestemænd over 30 aar udgør det midlertidige løntillæg 18 pct. af tjenestemandens samlede pensionsgivende lønning. Tillægget fastsættes dog mindst til et beløb svarende til 6 af de i tjenestemandsløvens § 92, stk. 2, omhandlede reguleringsportioner.“

„I de i tjenestemandsløvens § 97, stk. 2, omhandlede tillæg til honorarer, ydes der i perioden 1. april 1951—31. marts 1952 et midlertidigt tillæg, der udgør 9 pct. af honorarbeløbet.“

Paa tilsvarende maade forholdes med de i § 103 i lov nr. 279 af 9. juni 1948 om valg til rigsdagen omhandlede vederlag. Til personer, der oppebærer pension i henhold til nævnte lovs §§ 105—107, ydes det midlertidige løntillæg med 70 pct. af det omhandlede procentbeløb.

Til lovforsaget var knyttet følgende bemærkninger:

Det midlertidige løntillæg blev indført ved loven af 30. oktober 1948 med virkning fra 1. januar samme aar, og ordningen er senere med visse ændringer blevet forlænget ved lovene af 23. november 1949 og 27. maj 1950. Loven af 27. maj 1950 har gyldighed for perioden 1. april 1950—31. marts 1951, men foreslaas — efter stedfunden for-

handling med repræsentanter for tjenestemændenes organisationer — forlænget for perioden 1. april 1951—31. marts 1952.

Regeringen har dog fundet det rigtigt, at det midlertidige løntillæg fremtidig ydes med portioner à 3 pct. til gifte mænd m. fl. uanset størrelsen af tjenestemandens pensionsgivende lønning, og at det hidtil gældende maksimumsbeløb — 1500 kr. — ophæves. Det midlertidige løntillæg foreslaas derfor udbetalt til gifte mænd m. fl., jfr. tjenestemandsløvens § 92, stk. 1, samt andre tjenestemænd over 30 aar med 18 pct. af tjenestemandens pensionsgivende lønning, dog saaledes at tillægget som hidtil mindst udgør et beløb svarende til 6 af de i tjenestemandsløvens § 92, stk. 2, omhandlede reguleringsportioner. Merudgiften ved forslaget anslaaes til ca. 1. mill. kr.

Efter de nugældende regler beregnes det midlertidige løntillæg som en procentdel af tjenestemandens grundløn, alderstillæg og almindelige pensionsgivende løntillæg. Da imidlertid samtlige pensionsgivende lønningsdele, herunder personlige pensionsgivende tillæg m. v., tages i betragtning ved fastsættelse af det i tjenestemandsløvens § 92 omhandlede reguleringsstillæg, forekommer det rimeligt, at de tilsvarende lønningsdele lægges til grund ved beregningen af det midlertidige løntillæg, der herefter foreslaas beregnet som en procentdel af tjenestemandens samlede pensionsgivende lønning i stedet for som hidtil alene af grundløn, alderstillæg og almindelig pensionsgivende løntillæg. Der er med denne ændring ikke forbunden nogen nævneværdig merudgift.

Overensstemmende med den for tjenestemænd m. v. foreslaaede ændring af reglerne for udbetaling af det midlertidige løntillæg findes det rime-

ligt, at der gennemføres en tilsvarende ændring i de gældende bestemmelser for udbetaling af det midlertidige tillæg, der ydes til honorarer, som reguleres paa grundlag af antallet af regulerings-tillægsportioner, jfr. tjenestemandslovens § 97, stk. 2, og valglovens §§ 103, stk 2, og 109. Der foreslaas derfor ydet disse honorarer m. v. et midlertidigt tillæg paa 9 pct. af honorarbeløbet uanset dets størrelse.

Samtidig blev forelagt følgende forslag lil lov om regulering af lønninger eller tillæg til lønninger i forskellige forhold:

Hvor regulering af lønninger og pensioner overensstemmende med § 6 i lov af d. d. om ændringer i lov om omsætningsafgift af forskellige varer m. v. finder sted som følge af forhøjelse eller nedsættelse af det i nævnte lovbestemmelse omhandlede særlige pristal, hvad enten saadan regulering sker i henhold til lov, lønningsregulativ, overenskomst, arbejdskontrakt eller med anden hjemmel, tages stigninger i forhold til det for januar 1951 offentliggjorte detalpristal kun i betragtning med det andet points, der overstiger 12, ved reguleringer af pristallene for juli og oktober 1951.

Bemærkninger til lovforslaget.

For at bekæmpe den i gang værende indflation er det fundet nødvendigt at gennemføre visse foranstaltninger for at stabilisere priser, avancer og lønninger, hvor de foreliggende muligheder tillader dette paa en saadan maade, der forringer den anspændte valutasituation. Nærværende lovforslag er et led i disse bestræbelser og hører i saa henseende bl. a. sammen med de samtidig forelagte lovforslag om en kornordning for høstaaret 1951—52 og om priserne paa smør og flæsk.

Københavns Socialdemokrat 14/4 1951.

Folke-Feries sanering blev vedtaget

Det offentlige og fagforeningerne kvitter tilgodehavender

Feriebyerne bevares med fremtidig støtte af ferie-fonden, De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen

Folke-Ferie fortsætter. De 21,000, der havde indtegnet sig til feriebyerne, faar deres feriehus, og fra onsdag morgen er Folke-Feries kontor i Frederiksborggade igen aabnet.

Den store ferieorganisation fik ikke lov til at forsvinde, og der er nu med den trufne ordning

skabt sikkerhed for, at feriebyerne — kernen i Folke-Ferie — føres videre og støttes ved et samarbejde mellem staten (feriefonden), De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening.

Arbejdsgiverforeningen har dog endnu ikke taget endelig stilling til det nye grundlag for samarbejdet, men man kan sikkert regne med, at Arbejdsgiverforeningen staar ved sit tidligere givne tilbud om en særlig økonomisk støtte paa 20.000 kr. aarligt.

Den ordning, der var foreslaaet af det nedsatte udvalg, der bestod af socialminister Poul Sørensen, indenrigsminister Aksel Møller, kirkeminister Jens Sønderup, fhv. statsminister Hans Hedtoft og formand for De samv. Fagforbund Eiler Jensen, blev i gaar godkendt saavel af Folke-Feries ekstraordinære generalforsamling som af regeringen.

Saneringen af Folke-Feries økonomi

Den ordning, der i gaar opnaaede godkendelse, gaar ud paa følgende forholdsregler til sanering af Folke-Feries økonomi:

1. Arbejds- og socialministeren søger finansministeriets og finansudvalgets tilslutning til, at det af indenrigsministeriet ydede laan paa 400.000 kr. og de af feriefonden ydede laan paa ialt 300.000 kr. eftergives.

2. Til gengæld har fagbevægelsen forpligtet sig til at eftergive de af forskellige organisationer ydede laan, som ialt andrager 412.000 kr.

3. Arbejds- og socialministeriet søger bevillingsmyndighedernes tilslutning til, at der af feriefonden stilles et beløb paa 290.000 kr. til raadighed for Folke-Ferie til fyldestgørelse af en række andre kreditorer.

Gennemførelsen af disse tre punkter betyder, at Folke-Feries økonomi bliver saneret til bunds. Det vedtoges iøvrigt paa generalforsamlingen, at laanene paa de 412.000 kr., hvoraf de 250.000 var ydet af De samv. Fagforbund, skulle bringes ud af verden paa den maade, at de 250.000 kvitteredes af De samv. Fagforbund, mens resten, 162.000 kr. skulle dækkes ved fordeling paa samtlige andelshavere i Folke-Ferie.

Andelshaverne skal desuden, som tidligere indstillet af ferieudvalget, dække tabet paa 228.000 kr. ved afvikling af Hotel Aarhus og Mommark Færggaard.

Feriebyerne

For Feriebyernes drift etableres der et samarbejde mellem feriefonden, De samv. Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening.

Der er enighed om, at den fremtidige drift af Gilbjerg Strandhuse, Næstved Strandhuse, Nykø-

bing F. Strandhuse, Middelfart Strandhuse, Sæby Søbad samt ferihjemmet Karlslunde bør sikres paa den maade, at der ydes tilskud paa indtil 60.000 kr. aarligt fra feriefonden (der var 30.000 kr. efter ferieudvalgets indstilling) og 40.000 kr. fra De samv. Fagforbund (her var indstillet 30.000).

Saafernt der fremkommer underskud udover disse beløb, skal dette bæres med halvdelen af feriefonden og halvdelen af De samv. Fagforbund.

Dansk Arbejdsgiverforening har tidligere tilbudt at yde 20.000 kr. aarligt. Der skal i dag føres en drøftelse mellem socialminister Poul Sørensen, Eiler Jensen og formanden for Dansk Arbejdsgiverforening, fabrikant Hans L. Larsen, om Arbejdsgiverforeningens stilling. Da det maa antages, at arbejdsgiverne vedstaar tilbudet, betyder nyordningen for feriebyernes fremtidige drift, at der aarligt vil være 120.000 kr. til støtte af denne socialt betonedede ferieopgave.

Andre opgaver af social karakter.

Selv om Folke-Ferie ved denne ordning har opnaaet noget større støtte, end indstillet af ferieudvalget, er paa den anden side omraadet for de opgaver, der støttes, nu blevet indskrænket til feriebyerne.

Dette betyder, at Folke-Feries økonomi, hvad alle de andre opgaver angaar, for fremtiden maa hvile paa rent forretningsmæssig basis. Det gælder saaledes ikke blot hoteldriften, men ogsaa rejsebureauets virksomhed, som i vidt omfang bestaar i at fremskaffe ferieophold og rejser til en billig penge, det vil sige opgaver, som ikke i samme grad varetages paa andre rejsebureauer, og som utvivlsomt ogsaa maa henregnes til en folkelig ferieorganisations naturlige opgaver.

Her faar altsaa Folke-Ferie nu et handicap, hvad en social ferieopgave angaar. Det er dog ikke ganske udelukket, at der i fremtiden kan ydes tilskud fra feriefonden til andet end feriebyerne. Arbejds- og socialministeren skal paa mødet i udvalget torsdag aften have givet udtryk for, at han ikke var uinteressert heri, men dog ikke fandt det rigtigt for tiden at søge bevilling til andre sociale opgaver end feriebyerne.

Generalforsamlingen godkendte ordningen

Paa den ekstraordinære generalforsamling i Folke-Ferie, der afholdtes i gaar formiddags, redegjorde direktør Johs. Sperling for den ordning, der var opnaaet enighed om i udvalget og gennemgik de forskellige poster i gældsopgørelsen. Sperling oplyste iøvrigt, at ikke en af dem, der

havde betalt gebyr for indtegnning til feriebyerne, havde henvendt sig for at faa pengene igen. Det var udtryk for tilliden til Folke-Ferie. Sperling beklagede dybt, at det efter den gennemførte begrænsning i omraadet for tilskud nu ikke ville være muligt at løse en del af organisationens socialt betonedede opgaver. Man maatte imidlertid nu indstille sig efter den trufne ordning.

Formanden for De samv. Fagforbund Eiler Jensen fremhævede i sin redegørelse for forhandlingerne i udvalget, at der havde været helt enighed om, at skulle der saneres, maatte det være til bunds, og fagbevægelsen maatte da under disse omstændigheder yde sit bidrag dertil. Det forventes nu, at Folke-Feries ledelse hurtigst muligt fremkommer med forslag om, hvilken virksomhed, der skal føres videre og paa hvilken maade.

De samv. Fagforbunds forretningsudvalg havde paa et møde umiddelbart før generalforsamlingen vedtaget at godkende de forpligtelser, som ordningen ville medføre.

Fhv. statsminister Hans Hedtoft udtrykte sin tilfredshed med, at Folke-Ferie nu føres videre, og udtalte som sin opfattelse af den foreslaaede løsning, at det var en fair ordning, som begge parter godt kunne være bekendt.

Folke-Ferie havde udøvet noget af en pionergerning paa ferieomraadet, og denne gerning skulle føres videre.

Generalforsamlingens dirigent, sekretær Kai Lindberg, De samv. Fagforbund, stillede derefter forslaget til afstemning. Det vedtoges med alle stemmer mod en.

Efter at Folke-Feries formand, forbundsformand Chr. Larsen, havde takket Hans Hedtoft og Eiler Jensen for deres arbejde i sagen og takket andels-haverne for deres villighed til at paatage sig de økonomiske byrder ved saneringen, vedtog generalforsamlingen at bemyndige bestyrelsen og repræsentantskabet til at ophæve beslutningen om likvidation.

Udtrækningen af numre til feriehusene

Folke-Ferie oplyste i gaar eftermiddags, at udtrækning af ekspeditionsnumre mellem de ca. 25.000 personer, der havde søgt sommerhus hos Dansk Folke-Ferie, vil blive foretaget af formanden for De samv. Fagforbund Eiler Jensen lørdag den 14. kl. 13.

Der vil udgaa skriftlig meddelelse til alle, enten vedkommende faar den ønskede ferieperiode eller ej. Folke-Feries hovedkontor, Frederiksborggade 42, genaabner onsdag morgen den 18. kl. 10 formiddag.

Fra Danske Privatbaners Fællesrepræsentation er udsendt følgende:

Til samtlige danske privatbaner.

Da statsbanerne fra 1. april 1951 forhøjer satserne for timepenge m. v., tillader vi os at fremsende en oversigt, hvor i sidste kolonne vil ses størrelsen af de satser, der ved privatbanerne skal anvendes fra 1. april d. aa. og indtil videre.

Den med cirkulære nr. F. R. 39/1950 fremsendte oversigt annulleres herved.

ad cirkulære nr. F. R. 17/1951

Særlige ydelser gældende fra 1. april 1951

Ved D. S. B.				Ved Privatbanerne			
Lonkl.	Grund- sats	efter 1/4 1951	Stign. i %	Lonkl.	Grund- sats	Tillæg i %	Udbetaling efter 1/4 1951
<i>Timepenge i ører.</i>							
6.—7.	50	82	64				
8.—13. og 17.a*)	40	72	80	6.—8. og 10.	36	80	64,8 = 65
14. - 16. og 17.b+c**)	30	62	106,67	øvrige	24	106,67	49,6 = 50
<i>Dagpenge i kr.</i>							
6.—7.	8,00	15,20	90				
8.—13. og 17.a*)	6,00	13,20	120	6.—8. og 10.	5,40	120	11,88 = 11,90
14. - 16. og 17.b+c**)	5,00	12,20	144	øvrige	3,60	144	8,78 = 8,80
<i>Nattillæg i kr.</i>							
6.—7.	3,50	8,50	142,86				
8.—13. og 17.a*)	2,75	7,50	172,73	6.—8. og 10.	3,00	172,73	8,18 = 8,20
14. - 16. og 17.b+c**)	2,25	7,00	211,11	øvrige	2,00	211,11	6,22 = 6,25
<i>Kørepenge i ører.</i>							
6.—7.	30	62	106,67				
8.—13.*)	25	51	104	alle	16	106,67	33,07 = 34
14. - 16.**)	20	41	105				
<i>Natpenge i ører.</i>							
13. og højere*)	38	86	126,32	alle	20	126,32	45,26 = 46
14. - 17.**)	27	59	118,52				
<i>Tillæg for een nats overnatning.</i>							
				alle	50	211,11	1,56 = 1,60

*) samt trafikmedhjælpere efter 2 års tjeneste som sådanne.

***) samt aspiranter til disse stillinger og trafikmedhjælpere med indtil 2 års tjeneste som sådanne samt trafikelever.

Fagets historie.

Nationalmuseet har taget en ny befolkningsgruppe op til undersøgelse, nemlig arbejderklassen. Adel, borger og bonde er forlængst kommet paa museum; kun arbejderklassen er saa ung, at den endnu ikke har været taget op til behandling. Dette forhold vil nationalmuseet nu raade bod paa.

Til en begyndelse beder nationalmuseet gamle arbejdere, der er oplært før den første verdenskrig, om at skrive deres livshistorie til museet. Det skal ikke være nogen roman, blot en jævn, saglig skildring af barndom, opvækst og arbejdsaar. Skildringerne skal danne grundlaget for museets fortsatte undersøgelser, og de vil blive opbevaret i museets arkiv, saa eftertiden kan se, hvordan danske arbejdere og haandværkere levede i tiden omkring aar 1900.

For at faa det kulturhistorisk vigtige frem, har man paa nationalmuseet udarbejdet en lille vejledning, som enhver interesseret kan faa tilsendt ved at skrive til D. Yde-Andersen Nationalmuseet, Kbh. K. Med vejledningen følger holdbart skrivepapir i museets specielle arkivformat.

Denne henvendelse er naturligvis først og fremmest rettet til de gamle arbejdere og haandværkere selv, men er der en anden læser, der kender gamle, saa beder vi denne læser lade Nationalmuseets opfordring gaa videre til rette vedkommende.

P. m. v.
D. Yde-Andersen.

Aalborg Privatbaners Begravelses- og Laanekasse.

Uddrag af regnskab for 1950.

Indbetalt:

Kassebeholdning fra 1949	Kr.	148,63
Medlemsbidrag	-	2.477,70
Indskud	-	18,00
Renter	-	5.631,03
Hævet i sparekassen	-	12.112,15
Indbetalt afdrag paa laan	-	34.746,41
	Kr.	55.133,92

Udbetalt:

Begravelseshjælp	Kr.	8.700,00
Lønning og honorarer	-	500,00
Administration, tryksager	-	267,39
Indsat i sparekassen	-	11.870,70
Udbetalt laan til medlemmer	-	33.783,88
Kassebeholdning til næste aar	-	11,95
	Kr.	55.133,92

Formue ved udgangen af 1950:

Kassebeholdning	Kr.	11,95
Indestaaende i sparekassen	-	91.610,51
Udlaant til medlemmer	-	35.210,35
	Kr.	126.832,81

	Klasse A	Klasse B
Medlemstal	50	300
Begravelseshjælp	300 kr.	600 kr.
Medlemsbidrag pr. maaned	30 øre	60 øre

75 Aar.

Forbundets mangeaarige tidligere hovedkasserer, pensn. lokomotivfører J. N. Handberg Postparken 18, 1, Kastrup, København, kan den 11. maj d. aa. fejre sin 75 aars fødselsdag.

Du kan ved denne lejlighed, Handberg, se tilbage paa en virksom tilværelse der selv om du, i en forholdsvis ung alder, rent praktisk set, blev slaet noget ud af det hverv, som du havde valgt til din livsstilling, trods alt, med den aldrig svigtende virke-trang du har været i besiddelse af, har fuldført en opgave, baade som familiefader i dit hjem og som kollega indenfor vort forbund.

Vi dine kammerater hilser dig paa denne dag, og der skal samtidig lyde en hyldest og en hjærtelig tak for alt hvad du i de mange aar har betydet for dine kammerater i Dansk Lokomotivmands Forbund.

Hjærtelig til lykke

C. P. Einshøj.

Sølvbryllup.

Et velkendt og agtet ægtepar, motorfører H. C. Clausen og hustru, Kochsgade 41, st. Odense, kan lørdag den 12. maj fejre deres sølvbryllup.

For det afholdte ægtepar vil dagen sikkert blive en uforglemmelig mindededag sammen med deres store vennekreds.

Clausen har i en aarrække været tillidsmand for afd. 29, og paa sin stille og rolige maade har han røgtet dette hverv saavel til sine stedlige kollegers tilfredshed som til forbundets. Idet vi takker for godt samarbejde gennem aarene sender vi vor hjerteligste lykønskning paa dagen og alle gode ønsker for fremtiden.

C. P. Einshøj.

Meddelelse til samtlige afdelinger.

Da der allerede paa nuværende tidspunkt i det forløbne aar med hovedbestyrelsens medvirken har været afholdt en del medlemsmøder ved forskellige afdelinger i landet, ligesom man naturligvis fra hovedbestyrelsens side ogsaa fremover efter derom fremsendt ønske er villig til at efterkomme saadan opfordring, og da der forøvrigt ikke for tiden foreligger problemer som nødvendiggør et samlet landsmøde, har man paa sidste hovedbestyrelsesmøde vedtaget at udsætte formandsmødet indtil videre.

P. h. v.
C. P. Einshøj.

Personalia.

Afdelingsformændenes opmærksomhed henledes paa naar nye medlemmer optages, da at sende deres fagforeningsbog, som skal være frameldt smedeforbundet, samt deres tydelige postadresse til hovedkassereren.

Naar medlemmer flytter fra et sted til et andet, skal de til det stedlige postkontor anmelde deres nye postadresse.

Afdl. 13. Aarhus—Hammel Jb.

Lokomotivfører C. Christoffersen har søgt og faaet sin afsked med pension og overført som hvilende medlem fra 1. marts 1951.

Afdl. 33. Lollandske Jb.

Lokomotivfyrbøder Leif Petersen har faaet sin afsked fra 1. marts 1951 og derefter overflyttet til Dansk Smed og Maskinarbejder Forbundet.

Afdl. 46. Helsingør—Hornbæk.

Maskinist Ove Pedersen er fra 1. april 1951 ansat som maskinist i 12. lk. og fra samme dato indmeldt i Dansk Lokomotivmands Forbund.

Afdl. 22. Kolding—Troldhede Jb.

Lokomotivfører P. Christensen har søgt og faaet sin afsked med pension fra 1. april 1951 og derefter overført til hvilende medlem.

Lokomotivfyrbøder J. Schmidt er fra 1. april 1951 forfremmet til skinnebusfører.

Lokomotivfyrbøder E. Mathisen har søgt sin afsked fra 1. juni 1951 og overflyttes til D. S. og M. Forbund.

Maskinarbejderne Holger Nielsen, Peter Bendixen samt Svend Jørgensen er fra 1. april 1951 ansat som lokomotivfyrbødere og fra samme dato indmeldt i Dansk Lokomotivmands Forbund.

Fra en 3 måneders studierejse i U. S. A.

(fortsat)

En aften overværede jeg et møde for samtlige fagforeningers repræsentanter i San Franciscos fællesorganisation, og her havde jeg ligeledes lejlighed til at tale lidt om Danmark og den danske fagforeningsbevægelse.

Fællesorganisationen havde deres egen store bygning, hvor hovedparten af organisationerne havde deres afdelingskontorer. Der var bl. a. en stor sal med 4 billarder, som fagforeningsmedlemmerne frit kunne benytte, og der var en kantine, hvor der kunne købes sodavand, men ikke øl eller stærke drikke.

Ved indgangen til mødet havde jeg lagt mærke til, at mange af deltagerne købte nogle kuponer, men jeg var ikke vidende om, hvad det var, før senere. Der afholdes møde i fællesorganisationen hveranden uge, og man fortalte mig, at normalt skulle der være 5—600 repræsentanter, men denne aften var der højst 150. Mødet blev åbnet på den sædvanlige måde med honnør for flaget. Da mødet var afsluttet, blev jeg opfordret til at foretage en lodtrækning. Det viste sig nemlig, at de billetter, som deltagerne havde købt ved indgangen var numre i et „amerikansk lotteri“. Der var solgt 80 numre, og jeg skulle udtrække 3 gevinster, der hver lød på 25 doll.

Efter min formening er møder hver anden uge ikke af det gode, idet der bliver for ringe tilslutning, men måske bidrager arrangementet med lotterier til, at der kommer flere repræsentanter til møderne.

Jeg besøgte kontoret, der havde med lærlinguddannelsen at gøre. I Californien er der 11 mill. indbyggere, og man regnede med, at der var 35.000 lærlinge indenfor hele industrien i Californien. Indenfor metalindustrien er der ca. 5.000 lærlinge. Da jeg oplyste, at vi her i Danmark indenfor jernindustrien for tiden har ca. 22.000 lærlinge, var de meget overraskede. Forklaringen ligger jo i, at vore unge mennesker går i lære, når de er 14—15 år, hvorimod de unge mennesker i U. S. A. som regel er 18—19 år, når de går i lære. Lærlingelønnen er betydelig højere end herhjemme. De starter som regel med 40 % af svendenes løn i det første halve år, stigende hvert halvår med 10 %, og efter 3 års forløb er de udlært. Der er fastsat nærmere regler for, hvilke turnus de skal gennemgå i læretiden, ligeledes hvor mange timer, som regel mellem 6—800 timer, på teknisk skole.

En aften var der udlevering af svendebreve til ialt 600 unge mennesker i San Francisco. Festen

blev afholdt i et stort forsamlingshus, der tilhørte kommunen. Der var stort orkester, faneindmarch af 8 soldater efterfulgt af de 600 nybakte svende. Der blev holdt taler af fagenes ledende mænd, fagbevægelsens folk, repræsentanter for arbejdsministeriet, og efter at svendebrevene var udleveret, var der underholdning og dans.

I San Francisco besøgte jeg 3 offentlige arbejdsanvisningskontorer, der jo foretager udbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelse, og jeg skal i et senere afsnit vende tilbage til spørgsmålene arbejdsløshedsunderstøttelse, alderspension, skattebetaling m. m.

*

Efter en jernbanerejse på 48 timer ankom jeg til Chicago. Jeg besøgte her de lokale afdelinger af A. F. L., og bl. a. så jeg en nyopført fagforeningsbygning, der havde kostet 240.000 doll. Det var automobilarbejdernes afdeling i Chicago, der ialt tæller 8.000 medlemmer, der gennem en del år havde betalt ekstrakontingent til en byggefond, og de kunne i sandhed være stolte over deres fine bygning. Der var en meget smuk mødesal til ca. 800 personer, og en mindre mødesal til ca. 3—400 personer, samt almindelige kontorlokaler, og en del af disse var lejet ud. Chaufførernes fagforening havde lejet lokaler, og det viste sig, at kassereren for chaufførernes fagforening var en dansker, der havde været i Amerika i 25 år. Han fortalte, at hans forening tidligere kun organiserede chauffører, men da de havde hørt rygter om, at C. I. O. ville organisere alle vognsmørere og vognvaskere, fik deres afdeling travlt, og indtil nu havde de fået organiseret 400 af disse vognsmørere og vognvaskere.

Ved at høre om et sådant tilfælde vil man forstå, at det har sin betydning, at C. I. O. blev startet, for fra den samlede arbejderbevægelsesstandpunkt må hovedinteressen være, at så mange arbejdere som mulig bliver organiseret, og så betyder det mindre, om de er organiseret i A. F. L. eller C. I. O.

Jeg fik lejlighed til at besøge de store slagterier i Chicago, men uheldigvis var de store afdelinger færdige med at slagte, da jeg besøgte virksomheden, så jeg så kun en mindre afdeling. Min cicerone var neger. Han var fastlønnet sekretær for slagteriarbejderne. Ca. halvdelen af arbejderne var farvede folk, men såvel hvide som farvede havde problemer, de skulle diskutere med sekretæren. Der var ca. 10—15 cent forskel pr. time, alt efter hvilket arbejde der blev udført, f. eks. havde de slagteriarbejdere, der får kreaturerne, den højeste betaling. Lønningerne varierede fra 1,50 til 1,80 doll. pr. time.

Der var en slags akkordarbejde, idet et vist antal kreaturer skulle slagtes denne dag, og når dette antal kreaturer var slagtet, var det fyraften.

Jeg havde lejlighed til at besøge arbejdernes fællesorganisations radiostation i Chicago. Det var en af de kraftigste radiostationer i U. S. A., og den sendte døgnet rundt.

Fra mandag den 20. november til fredag den 24. afholdt C. I. O. sin årlige kongres i Chicago. Kongressen blev afholdt på et af de større hoteller i Chicago, Palmerhouse, og der var ca. 500 delegerede. Mødet begyndte med, at forbundsformanden, Ph. Murray, bød velkommen og derefter gav ordet til en af kirkens mænd, der efter en lille tale i almindelighed forrettede en bøn for et godt udbytte af kongressens arbejde. Også på de øvrige mødedage blev der hver morgen holdt andagt, bl. a. af ærkebiskoppen af Chicago og iøvrigt af prædikanter fra de forskellige kirkelige retninger — katolikker, jøder m. m.

Under hele kongressen var der mange prominente gæstetalere, f. eks. Chicagos borgmester, guvernøren af Illinois, tidligere finansminister i U. S. A. Mr. Morgenthau, arbejdsministeren, Mr. Tobin m. fl.

Mr. Murray omtalte bl. a., at de på forrige kongres havde udelukket en del fagforbund — det drejede sig om ca. 1 mill. medlemmer — idet disse organisationer var under kommunistisk indflydelse. Han meddelte imidlertid, at over $\frac{3}{4}$ mill. af disse medlemmer havde dannet nye fagforbund og var tilsluttet C. I. O., således at C. I. O.s medlemstal i dag var højere end for et år siden.

På kongressen blev der vedtaget ca. 60 resolutioner, f. eks. om uorganiserede arbejdere, ændringer i Taft-Harley loven, udenrigspolitikken, Marshall-hjælpen, enighed i arbejderbevægelsen, forbedring af alderspensionen, oplysningsarbejdet, skatteproblemer, huslejelovgivningen, forbedringen af ulykkesforsikringen, negerproblemet i sydstaterne m. m.

Det var meget interessant at høre diskussionen om Marshall-hjælpen til Europa. Adskillige talere havde ordet under denne diskussion og de udtalte sig alle til gunst for mere Marshall-hjælp til Europa, således at de europæiske arbejdere snarest mulig kunne opnå den samme levestandard som de amerikanske arbejdere, og resolutionen om, at C. I. O. af hele sin styrke skulle gå ind for forøget Marshall-hjælp, blev vedtaget med stormende bifald.

Formanden for automobilarbejderne, Walther Reuther, havde et stort indlæg i diskussionen om de farvede folks rettigheder. Der er jo endnu stater i Syden, der er konservativt indstillet, men C. I. O.

er med hensyn til ændringer i disse stater love meget ihærdig og forsøger at få disse forhold ændret til det bedre. Resolutionen herom blev enstemmigt vedtaget.

Resolution nr. 12 handlede om enighed i arbejderbevægelsen. I april måned 1950 havde Murray sendt breve til A. F. L., de uafhængige organisationer, minearbejderne, maskinarbejderne og jernbanemændene, hvori han foreslog oprettelse af en komite, som skulle arbejde med spørgsmålet om sammenslutning af alle amerikanske arbejdere. Komiteer fra C. I. O. og A. F. L. havde haft møde i Washington for at undersøge spørgsmålet nærmere, og de to komiteer havde foreløbig opnået overenskomst om at samle sig om aktivitet på visse felter, herunder også den politiske aktion. Gennem de forløbne måneder havde disse overenskomster vist deres berettigelse, og der var stadig fremgang. En resolution, der enstemmigt blev vedtaget, takkede ledelsen for C. I. O. for det arbejde, der var udført, og gav ledelsen bemyndigelse til at arbejde videre med spørgsmålet, således at der i nær fremtid kunne opnås det mål, som blev ønsket af alle fagforeningsfolk i U. S. A., nemlig en fagbevægelse.

Valgene af præsident Murray, sekretær Carrey, Walther Reuther m. fl. blev foretaget under stærk jubel fra de delegeredes side, der blev kastet konfetti, balloner m. m.

På kongressen havde jeg haft en lille samtale med Walther Reuther (formanden for automobilarbejderne) og hans broder Viktor Reuther. Da jeg ankom til Detroit, mødte jeg den 3die broder, Roy Reuther.

Der blev arrangeret et besøg hos Fordfabrikkerne, 65.000 arbejdere. På parkeringspladsen udenfor virksomheden holdt konstant hele døgnet rundt ca. 10—15.000 biler, idet hovedparten af arbejderne har egen vogn. Jeg spurgte en af mændene, der var beskæftiget ved samlebandet, hvad han havde i timen. Han oplyste, at hans timeløn var 1,65 doll., og den kvinde, der stod ved siden af ham, havde 1,55 doll. pr. time. Der var 5—10 cent forskel pr. time, alt efter arbejdets art.

Min cicerone fortalte mig, at de havde en læringskole på Fordfabrikkerne. Der var ialt 800 lærlinge, og disse lærepladser var meget eftertragtede. Lærlingene arbejdede i 2 uger, og den 3die uge var de på skole hele ugen. Derefter arbejdede de igen i 2 uger o. s. v. Der var ialt 150 svende til at undervise de 800 lærlinge. Jeg spurgte, om det var produktivt arbejde, der blev fremstillet af disse lærlinge. Det var det, og indtægten af pro-

duktionen for lærlingeafdelingen andrager ca. 1 mill. doll. om året.

Jeg besøgte fagforeningen for Fordarbejderne. Det er afdeling nr. 600 af United Automobile Workers, U. A. W. — C. I. O. Det er den største lokale fagforening i hele verden med sine 65.000 medlemmer.

I henhold til overenskomsten med Ford skal en arbejder, der har været beskæftiget 30 dage i firmaet, tilmeldes som medlem af fagforeningen, såfremt han vil fortsætte med sit arbejde. Firmaet Ford fradrager kontingentet til fagforeningen i medlemmets løn.

I henhold til overenskomsten vælges der tillidsmænd i forhold til vedkommende afdelings størrelse. I en afdeling på virksomheden med f. eks. 1500 og indtil 1700 arbejdere har de ret til at have 6 tillidsmænd, og det kan variere helt op til 12 tillidsmænd for en afdeling. Såfremt arbejderantallet på virksomheden er mellem 60—80.000, har fagforeningen ret til 263 tillidsmænd.

Såfremt der skal planlægges nyt arbejde i fabrikken og man ikke kan blive enige om en pris, skal spørgsmålet forelægges en fælleskomite bestående af 3 repræsentanter for fagforeningen og 3 repræsentanter for firmaet, og komiteen skal have 12 arbejdsdage til at få sagen ordnet i. Såfremt man ikke kan nå til en overenskomst, har fagforeningen ret til at erklære strejke, hvis strejken iøvrigt er i overensstemmelse med betingelserne i de gældende love, der er udgivet af automobilarbejdernes forbund.

Overenskomsten indeholder bestemmelser om anciennitet i firmaet, og normalt skal ved arbejdsindskrænkninger de medlemmer, der har den laveste anciennitet, afskediges først. Et medlem kan dog tabe sin anciennitet i følgende tilfælde:

Hvis arbejderen selv ophører med arbejdet.

Hvis arbejderen er afskediget, og dette ikke skyldes arbejdsmangel, og den komite, der består af repræsentanter fra firmaet og fagforeningen, ikke kan blive enige om at genindsætte ham i hans tidligere arbejde.

Hvis han under en arbejdsløshedperiode, efter at firmaet har meddelt ham, at han kan påbegynde arbejdet, ikke senest 5 (10) kalenderdage efter har påbegyndt arbejdet.

Hvis han er blevet erklæret uarbejdsdygtig, og fagforeningen har godkendt denne uarbejdsdygtighed.

Hvis arbejderen bliver borte fra sit arbejde i

over 5 dage uden at give firmaet nogen meddelelse.

Hvis han som arbejdsløs har været borte fra fabrikken i over 18 måneder.

Såfremt en arbejder får tilsagn om at påbegynde arbejde, men dette alligevel ikke bliver til noget, skal han have 4 timers betaling efter almindelig timebetaling, dog ikke i de tilfælde, hvor det skyldes faglige stridsspørgsmål.

Skifteholdstillæg for 2det skift udgør 5 % og for 3die skift 7½ % pr. time. Overtidsbetaling 50 % efter 8 timers arbejde og for lørdagsarbejde, 100 % for søndagsarbejde.

Skæve helligdage. Såfremt en arbejder har været beskæftiget mindst 6 måneder, får han betaling for 6 skæve helligdage. Betingelserne er dog, at han har arbejdet dagen forud for helligdagen. Såfremt den skæve helligdag falder på en lørdag eller f. eks. på en af arbejderens almindelige feriedage, vil han alligevel få betaling for den skæve helligdag.

Ferie. Efter 1 års forløb ydes 1 uges ferie, efter 5 år 2 uger og efter 15 år 3 ugers ferie.

Fordarbejderne får efter 30 års tjeneste og ved en afgangsalder på 65 år en pension, der for tiden andrager 125 doll. pr. måned. Såfremt statens pension stiger til f. eks. 110 doll. pr. måned, da er Fords andel kun restbeløbet, nemlig 15 doll. Utalige store virksomheder har indført en pensionsordning lignende Fords, og tid efter anden bliver det nok således, at pensionen fra staten bliver forhøjet så meget, at arbejdsgivernes andel i pensionsudgifterne bliver illusorisk, men resultatet, en god alderspension, er opnået ved fagorganisationernes indsats.

Derudover er der i overenskomsten med Ford en syge- og livsforsikringsordning.

I en udsendt brochure fra C. I. O. omtales, at 27 mill. indbyggere er forsikret for hospitalsophold og for udgifter ved operation, og andre 27 mill. indbyggere er kun forsikret for hospitalsophold. 3½ mill. indbyggere er forsikret fuldtud — også for medicin, medens 86 mill. indbyggere overhovedet ikke har nogensomhelst forsikring mod sygdom.

Præsident Truman har forsøgt at få kongressens billigelse til at indføre en tvungen sygeforsikring for samtlige borgere i U. S. A., men indtil nu er dette ikke blevet gennemført. Mange er af den opfattelse, at en sådan foranstaltning må løses på frivillig basis, men selvfølgelig med store tilskud fra staten. Truman ville indføre en lovgivning på dette område efter samme mønster som alderspensionen.

(fortsættes)